Diakoni och annan stödverksamhet för människor som behöver samtalsstöd

Kyrkans sociala arbete kallas för diakoni. Diakoni handlar om att möta människor i utsatta livssituationer genom delaktighet, med respekt och i ömsesidig solidaritet. Diakonen är en naturlig länk mellan kyrka och samhälle och samarbetar med myndigheter, kommuner och ideella organisationer. Diakonen avger ett livslångt löfte när biskopen viger personen till uppdraget som diakon i Svenska kyrkan och diakonen har tystnadsplikt. Arbetsuppgifterna för en diakon är många och skiftande men består i stora drag av följande:

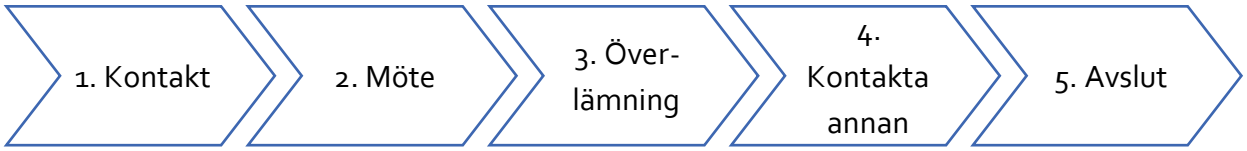
Diakonalt fältarbete bland enskilda människor i form av samtalsstöd i särskilda krissituationer, själavård och bistånd vid myndighetskontakter (se avsnittet enskilda samtal med en diakon nedan).

- Samordning av volontärinsatser i församlingens diakonala verksamhet
- Samtal om sorg
- Hantering av fondansökningar
- Inbjudan till gemenskapssamlingar som öppet hus, firande av högtidsdagar m.m. (se avsnittet inbjudningar).

Enskilda samtal med en diakon

I det diakonala fältarbetet möter diakoner enskilda människor som behöver samtalsstöd, själavård eller få hjälp med att kontakta myndigheter. Det övergripande ändamålet för arbetet är att möta och bistå människor i kroppslig och själslig nöd och den lagliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är berättigat intresse (i intresseavvägningen beaktas att personer som kontaktar en diakon gör det för att få hjälp och någon att prata med). Pastoratet har vidare rätt att behandla även känsliga personuppgifter (personuppgifter som avslöjar religiös övertygelse) när det gäller medlemmar, tidigare medlemmar och personer som på grund av Svenska kyrkans ändamål har regelbunden kontakt med pastoratet så länge personuppgifterna inte lämnas ut till någon annan utan den registrerades samtycke. Om andra ändamål eller lagliga grunder tillkommer redovisas detta i respektive processteg.

Arbetet som bedrivs kan beskrivas i följande steg (varje kontakt leder inte till alla steg utan det varierar beroende på behov):

De enskilda som har kontakt med en diakon kallas i beskrivningen för konfident.

1.Kontakt. Ändamålet med det här steget är att starta upp ett diakoniuppdrag efter efterfrågan från en konfident. I det här steget tar en konfident kontakt med pastoratet. De personuppgifter som behandlas för att besvara förfrågningar och se till att en diakon får uppdraget är namn och kontaktuppgifter som telefonnummer och mejladress. Det är inte ovanligt att även mycket integritetskänsliga personuppgifter finns med i inkommande mejl och andra brev t.ex. tankar i trosfrågor eller reflektioner kring hälsa. Du kan själv som brevskrivare reflektera över vilka personuppgifter du skickar med i dina mejl (ofta är telefonsamtal bättre alternativ om du vill berätta om saker som är mer integritetskänsliga medan mejl kan fungera om det bara rör frågor om tidsbokningar eller liknande). Rör de andra än dig själv är det bra att känna till att vi kan behöva lämna information eller ge ett registerutdrag till den andra personen om de uppgifter du lämnat. Vi brukar regelbundet radera inkommande mejl som innehåller personuppgifter rörande annan än konfidenten eftersom vi inte har laglig grund att behandla dem. Vi rekommenderar därför att du inte lämnar några personliga uppgifter i mejl utan att vi istället hanterar dessa i telefonsamtal eller i möten.

2.Möte. I det här steget planeras och genomförs ett möte. Pastoratet behandlar enbart personuppgifter för att planera mötet (namn och kontaktuppgifter som telefonnummer). Vid själva mötet sker ingen personuppgiftsbehandling eftersom det vid mötet råder tystnadsplikt. Inte heller vid statistikredovisning behandlas personuppgifter (uppgifterna samlas in för statistik på så sätt att ingen, inte ens den som samlat in statistiken, i efterhand kan härleda enskilda personer). Statistiken behövs för att vi ska kunna planera den fortsatta verksamheten.

3.Överlämning internt. I det här steget överlämnas uppdraget till annan i pastoratet. Detta kan bero på att en diakon slutar eller är ledig men också för att det efterfrågas eller bedöms att annan kompetens bättre kommer att hjälpa konfidenten framåt, allt i syfte att möta behoven på bästa sätt. Inte heller i detta steg behandlas några personuppgifter (vi överlämnar ärenden muntligen till varandra).

4. Kontakta annan. I det här steget bistår vi på förfrågan från konfidenten i kontakter med myndigheter och sjukvård. I de kontakterna är vi med som stöd och behöver inte behandla några personuppgifter. Däremot behandlas personuppgifter som namn och mejladresser och telefonnummer när vi tar kontakt med myndigheten eller sjukvården (inte konfidentens personuppgifter utan uppgifter som rör anställda hos oss och myndigheten).

I några fall finns det lagkrav rörande orosanmälan. Anställda i verksamheter som berör barn och unga är skyldiga enligt socialtjänstlagen att genast anmäla om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Att göra en orosanmälan är en rättslig förpliktelse (utgör en laglig grund för behandling). De personuppgifter som kan komma att behandlas är de som ska ingå i anmälan (se 14 kap. socialtjänstlagen).

Pastoratet polisanmäler också brott, t.ex. om det skulle framföras hot i ett ärende. Den lagliga grunden för polisanmälan är att pastoratets rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

5. Avslut. När konfidenten ber om det eller inte dyker upp längre på möten avslutas uppdraget. Pastoratet har i tidigare steg fortlöpande gallrat uppgifter som inte behövs för uppdraget och gör här en slutgallring (raderar kontaktuppgifter som inte längre behövs). Har en orosanmälan eller polisanmälan gjorts (se steg 4) bevaras dessa uppgifter så länge de behövs för angivna ändamål. Diarieförda uppgifter gallras eller arkiveras enligt Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2017:1-2).

Inbjudningar

Diakoner inbjuder fortlöpande till olika gemenskapssamlingar. Det kan röra allt från öppet hus, att fira bemärkelsedagar, ha sopplunchеr eller erbjuda gemensamt firande av helgdagar. För att kunna bjuda in till sådana aktiviteter hämtar vi fortlöpande uppgifter ur kyrkoboken och bland aktuella kontaktuppgifter i olika uppdrag (se ovan). Laglig grund för behandlingen är berättigat intresse; vi vet att många uppskattar att få inbjudan och ser det som en vänlig gest. Vi har vidare rätt att behandla personuppgifter i vårt medlemsregister (innehåller bl.a. s.k. känsliga personuppgifter om religiös övertygelse) enligt dataskyddsförordningen.

Diakoner inbjuder också till samtal i sorgegrupper. I dessa erbjuds anhöriga (oavsett om de är medlemmar eller inte) till personer som begravts möjlighet till samtal med andra. Pastoratet hämtar uppgifterna ur registret Kyrkspar för att kunna skicka ut inbjudningar. När anmälningar inkommer använder man uppgifter om deltagares namn och ålder (för att få lämplig gruppsammansättning) för att administrera grupperna. Deltagare får lämna kontaktuppgifter för att kunna fortlöpande få besked om inställda eller flyttade möten. Den lagliga grunden för behandlingen är berättigat intresse. Vi vet att många uppskattar erbjudandet att få delta, vilket vi beaktat i intresseavvägningen.